

Helsingin viherkerroinmenetelmä

Paula Hurme / maisema-arkkitehti / Helsingin kaupunki
24.11.2020

The logo for Helsinki, featuring the word "Helsinki" in white text inside a white outline of a speech bubble or a stylized map of the city.

Helsinki

Taustaa

- Helsingin viherkerroinmenetelmä on laadittu vuonna 2014 osana EU-rahoitteista Ilmastonkestävä kaupunki (ILKKA) –hanketta.
- Työkalua on kehitetty vuonna 2017 EU-rahoitteisessa iWater-hankkeessa. Sitä päivitettiin aiempaa käyttäjäystävällisemmäksi.
- Hulevesien hallinnalle annettiin päivityksessä aiempaa suurempi painoarvo ja erilaiset hulevesiratkaisut kuvattiin selkeästi.
- Viherkerrointa käytetään Helsingissä kaikissa uusissa asemakaavoissa, ellei siitä ole erityistä syytä poiketa.
- Mikäli kaavassa edellytetään viherkertoimen käyttöä, tulee rakennuslupahakemukseen liittää pihasuunnitelmasta laskettu viherkerrointyökalun tulokortti.
- Tässä kilpailussa viherkerroin on keskeisenä arviointikriteerinä, ja viherkertoimen tulokortti tulee liittää kilpailumateriaaliin.

Käyttötarkoitus

- Viherkerrointa käytetään, jotta viihtyisä, vihreä ja ekologisesti kestävä asuinkorttelipiha toteutuisi mahdollisimman usein.
- Menetelmä parantaa kaupungin edellytyksiä sopeutua ilmastonmuutokseen edistämällä tonttien vihertehokkuutta ja riittävän viherrakenteen säilymistä.
- Viherkerroin kertoo, kuinka paljon kasvillisuutta ja vettä viivyttäviä ratkaisuja tulee olla suhteessa tontin pinta-alaan.
- Tavoitetason saavuttamiseksi on erilaisia keinoja.
- Viherkerrointa kasvattavat säilytettävän ja istutettavan kasvillisuuden lisäksi esimerkiksi läpäisevät pintamateriaalit sekä erilaiset sade- ja sulamisvesien käsittelyn ratkaisut kuten viherkatot, viivytyksaltaat tai -rakenteet.

Hyödyt

Kasvillisuudesta on paljon hyötyä tiivistyvässä kaupunkirakenteessa

- vähentää hulevesitulvia
- sitoo hiilidioksidia
- parantaa ilmanlaatua
- lisää viihtyisyyttä
- viilentää rakennetun ympäristön lämpösaarekkeita

Kilpailuohjelma

- Normaalisti Helsingin asuinkortteleissa viherkertoimen tavoitetaso on 0,9.
- Kilpailussa tavoitetason **vähimmäisvaatimus** on 0,9, josta ja sen alle saa nolla pistettä.
- Arvostelu toimii niin, että korkeimman viherkerroinluvun saavuttanut kilpailuehdotus saa pistemäärän 20. Loput kilpailuehdotuksista pisteytetään tasaisesti 0,9 ja korkeimman viherkerroin luvun välille.

Esimerkki: Kilpailuehdotusten korkein viherkerroin on 1,3 ja toinen 1,23. Korkein ehdotus saa 20 pistettä ja toinen 17 pistettä ja esim. 0,91 kertoimella saa yhden pisteet.

- Kilpailussa tavoitellaan siis **poikkeuksellisen korkeaa vihertehokkuutta**, johon pääsemiseksi tarvitaan **innovatiivisia viherratkaisuja**.

Keinoja viherkerroimen nostamiseksi

- Viherkerroin –taulukko kertoo erilaisille viherelementeille painotukset
  - Mitä parempi painotus, sen korkeampi viherkerroin

Elementti-tyyppi	Elementin määritelmä	Yksikkö	Pinta-ala tai lukumäärä	Painotus
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	Säilytettävä hyväkuntoinen isokokoinen (täysikasvuisena > 10 m) puu, vähintään 3 m (à 25 m ²)	kpl		3,5
	Säilytettävä hyväkuntoinen, pienikokoinen (täysikasvuisena ≤ 10 m) puu, vähintään 3 m (à 15 m ²)	kpl		3,0
	Säilytettävä hyväkuntoinen puu (1,5-3 m) tai iso pensas (à 3 m ²)	kpl		2,4
	Säilytettävä luonnonniitty tai luonnonmukainen pohjakasvillisuus	m ²		2,2
	Lisätietoa	Säilytettävä luonnonmukainen avokallio (ainakin osittain paljas kalliopinta, vähäisesti puustoa)	m ²	
Istutettava / kylvettävä kasvillisuus	Isokokoinen puu, täysikasvuisena > 10 m (à 25 m ²)	kpl		2,8
	Pienikokoinen puu, täysikasvuisena ≤ 10 m (à 15 m ²)	kpl		2,3
	Isot pensaat (à 3 m ²)	kpl		1,7
	Muut pensaat	m ²		1,4
	Perennat	m ²		1,6
	Niitty tai keto	m ²		1,8
	Viljelypalstat	m ²		2,0
	Nurmikko	m ²		1,1
	Monivuotiset köynnökset (à 2 m ²)	kpl		1,3
	Lisätietoa	? Viherseinä, vertikaalinen pinta-ala	m ²	

- Hulevesien hallinnasta tonteilla on oma ohjeensa, joka on myös kilpailuohjelman liitteenä

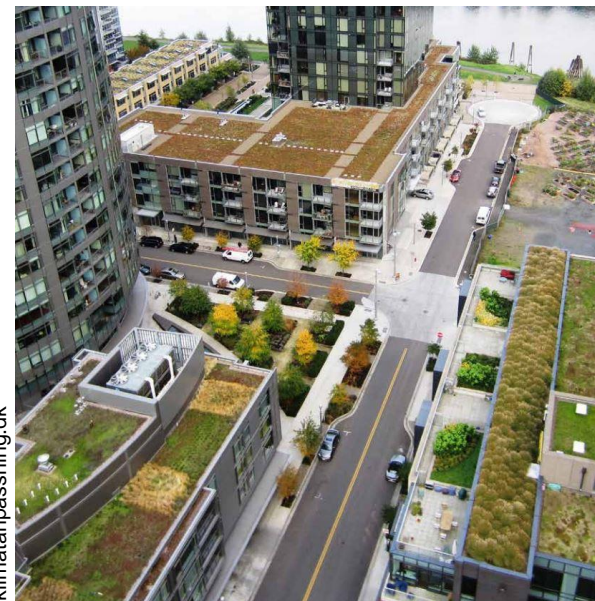
Käyttöohje

- Viherkerroin –työkalu ja käyttöohje rakennusvalvonnan sivuilta:
<https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen/ennakkotietoa-rakentamiseen/lomakkeet-ja-sahkoinen-asiointi/rakennusvalvonta-lomakkeet>
- Rajaukset
- Viherkerroin
- Lisätietoa
- Tulokset

Taulukossa paljon tietoa, kannattaa perehtyä eri välilehtien sisältöihin!

Esimerkkejä

Kiitos!